

Valsts sociālās
apdrošināšanas
aģentūra

BEZDARBNIEKA PABALSTS

Lai pieteiktos bezdarbnieka pabalstam, vispirms ir jāiegūst bezdarbnieka statuss, ko piešķir Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA). Pieteikties bezdarbnieka statusam var elektroniski NVA CV un vakanču portālā (<https://cvvp.nva.gov.lv>), izmantojot tiešsaistes formu e-adresē portālā [Latvija.gov.lv](https://latvija.gov.lv), atsūtot NVA filiālei elektroniskajā pastā ar drošu elektronisko parakstu parakstītu iesnieguma veidlapu, vai arī parakstītu un aizpildītu iesniegumu atsūtot filiālei pa pastu vai ievietojot filiāles pastkastē.

Tiesības uz bezdarbnieka statusu ir tad, ja:

- ✓ nestrādā (neesi darba ņēmējs vai pašnodarbināts) saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu";
- ✓ meklē darbu;
- ✓ esi darbspējīgs un gatavs nekavējoties stāties darba attiecībās;
- ✓ esi sasniedzis 15 gadu vecumu;
- ✓ neesi sasniedzis vecumu, kas ļauj saņemt valsts vecuma pensiju vai valsts vecuma pensija nav piešķirta (tai skaitā priekšlaicīgi);
- ✓ neesi uzņemts pamatizglītības vai vidējās izglītības programmā klātienē;
- ✓ neveic komercdarbību vai komercdarbība apturēta saskaņā ar normatīvajiem aktiem;
- ✓ neatrodies ieslodzījuma vietā, izņemot brīvības atņemšanas soda izciešanu atklātā cietumā;
- ✓ neesi ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā, kurā pakalpojumus pilnībā vai daļēji finansē no valsts vai pašvaldības budžeta.

Tiesības uz bezdarbnieka pabalstu ir tad, ja:

- ✓ piešķirts bezdarbnieka statuss;
- ✓ kopējais apdrošināšanas (darba) stāžs ir ne mazāks par vienu gadu;
- ✓ Latvijā ir veiktas vai bija jāveic obligātās sociālās apdrošināšanas iemaksas bezdarba gadījumam ne mazāk kā 12 mēnešus pēdējo 16 mēnešu perioda pirms bezdarbnieka statusa iegūšanas dienas.

DER ZINĀT!

Par periodu, kamēr kopjāt bērnu līdz pusotra gada vecumam un saņemat bērna kopšanas vai vecāku pabalstu (izņemot personas, kurām vecāku pabalsts piešķirts kā pašnodarbinātajam) sociālās apdrošināšanas iemaksas bezdarba gadījumam veic valsts.

Kā pieprasīt pabalstu?

Ja esat strādājis līdz 1995. gada 31. decembrim, pārliecinieties, vai VSAA rīcībā ir informācija par Jūsu apdrošināšanas stāžu par šo darba periodu. Ja nav, tad dodieties uz jebkuru VSAA klientu apkalpošanas centru un iesniedziet dokumentus, kas pierāda apdrošināšanas stāžu līdz 1995. gada 31. decembrim, un iesniegumu bezdarbnieka pabalsta piešķiršanai.

Ja uzsākat strādāt pēc 1996. gada 1. janvāra, tad VSAA rīcībā ir informācija par Jūsu apdrošināšanas stāžu un iesniegumu varat iesniegt:

Elektroniski:

- valsts pārvaldes pakalpojumu portālā **Latvija.gov.lv**, izvēloties e-pakalpojumu [„E-iesniegums VSAA pakalpojumiem”](#);
- NVA vakanču portālā (<https://cvvp.nva.gov.lv>)
- oficiālajā e-adresē;
- e-pastā pasts@vsaa.gov.lv (iesniegums jāparaksta ar drošu elektronisko parakstu).

Klātienē:

- jebkurā VSAA vai Valsts un pašvaldību vienotajā klientu apkalpošanas centrā,

Pa pastu:

- nosūtot aizpildītu iesnieguma veidlapu jebkurai VSAA klientu apkalpošanas centram

DER ZINĀT!

E-iesniegumu var iesniegt tikai pēc tam, kad iegūts **bezdarbnieka statuss NVA!**

KĀ APRĒKINA PABALSTA APMĒRU?

Nosakot bezdarbnieka pabalsta apmēru, ņem vērā:

- ✓ vidējo iemaksu (bruto) algu
- ✓ apdrošināšanas (darba) stāžu

Vidējo iemaksu algu aprēķina par 12 kalendāra mēnešu periodu, šo periodu beidzot divus kalendāra mēnešus pirms mēneša, kurā iegūts bezdarbnieka statuss.

Ja periodā, par kuru aprēķināma vidējā iemaksu alga, neesat strādājis, jo atradāties grūtniecības, dzemdību vai bērna kopšanas atvaļinājumā, tad vidējo algu aprēķina no darba ienākumiem, kuri gūti pirms atvaļinājumiem, kas bija piešķirti saistībā ar bērna gaidībām un kopšanu.

Kalendāra dienas vidējo algu aprēķina pēc formulas:

$$Vd = \left(\frac{A1 + A2 + \dots + A10}{X^1} \times X^2 \right) : Dd$$

Vd - kalendāra dienas vidējā apdrošināšanas iemaksu alga
A1, A2 + A10 - apdrošināšanas iemaksu algas summa
X¹ - vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķinā iekļauto mēnešu skaits, neieskaitot minētajā periodā tos divus mēnešus, kuros personai bijusi vizzemākā un visaugstākā apdrošināšanas iemaksu alga
X² — vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķinā iekļauto mēnešu skaits
Dd - kalendāra dienu skaits

Piemērs:

Mēneši	2023. gads											2024. gads			Bezdarbn. statuss no aprīļa
Alga	Feb.	Mar.	Apr.	Mai.	Jūn.	Jūl.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mar.	
	700	700	650	700	950	800	700	700	690	430	700	700	700	900	
Dienu sk.	28	31	30	31	30	31	30	31	31	30	31	31			

↑

Neiekļauj aprēķinā Lielākā alga

↑

Neiekļauj aprēķinā Mazākā alga

↑

Nem vērā vid. algas noteikšana

12 mēnešu periods, par kuru aprēķina vidējo algu

Piemērs:

(700+700+650+700+800+700+700+690+700+700

10

x 12) : 365 = 23,15 eiro dienā

Pabalsta dienas apmēru aprēķina, ņemot vērā **apdrošināšanas stāžu**:

Apdrošināšanas (darba) stāžs	Pabalsta apmērs no vidējās iemaksu algas
No 1 līdz 9 gadiem ieskaitot	50%
No 10 līdz 19 gadiem ieskaitot	55%
No 20 līdz 29 gadiem ieskaitot	60%
30 gadi un vairāk	65%

Piemērs:
ja **apdrošināšanas stāžs ir 15 gadi**, tad pabalsta apmērs būs:
23,15x0,55=12,73 eiro dienā

Izmaksājamā pabalsta apmērs ir atkarīgs no dienu skaita mēnesī, par kuru pabalsts tiek maksāts.

CIK ILGI VAR SAŅEMT PABALSTU?

Pabalstu izmaksā ne ilgāk par 8 mēnešiem šādā apmērā:

pirmos divus mēnešus	piešķirtajā apmērā
trešajā un ceturtajā mēnesī	75 % no piešķirtā pabalsta apmēra
piektajā un sestajā mēnesi	50 % no piešķirtā pabalsta apmēra
septītajā un astotajā mēnesi	45 % no piešķirtā pabalsta apmēra

KAD SĀK MAKSĀT PABALSTU?

Lēmumu VSAA pieņem pēc tam, kad saņemta informācija no NVA par bezdarbnieka statusa piešķiršanu un no Valsts ieņēmuma dienesta par darba attiecību pārtraukšanas datumu un iemesliem, bet ne vēlāk kā mēneša laikā no iesnieguma saņemšanas dienas.

- ✓ **Ja esat atbrīvots no darba pēc darba devēja iniciatīvas vai saskaņā ar abpusēju vienošanos**, pabalstu piešķir no dienas, kad VSAA saņemusi iesniegumu pabalsta piešķiršanai. Bezdarbnieka pabalsta izmaksa tiek uzsākta nākamajā mēnesī.

Piemērs: ja pabalsts piešķirts ar 14. martu, tad aprīlī saņemsiet pabalstu par bezdarba periodu no 14. līdz 31. martam. Pabalstu par aprīli saņemsiet maijā.

- ✓ **Ja esat no darba atbrīvojies uz paša vēlēšanās**, tad bezdarbnieka pabalsts tiks piešķirts ne agrāk kā divus mēnešus pēc bezdarbnieka statusa piešķiršanas, un pirmo pabalstu saņemsiet tikai trešajā mēnesī.

Piemērs: ja bezdarbnieka statuss piešķirts un pabalsts pieprasīts 14. martā, pabalstu piešķirs ar 14. maiju. Pabalstu par bezdarba periodu no 14. līdz 31. maijam izmaksās jūnijā.

Bezdarbnieka pabalstu neizmaksā, ja saņemat slimības vai maternitātes pabalstu.

Bezdarbnieka pabalsta saņemšanas laikā tiek pārtraukta vecāku pabalsta, atlīdzības par darbspēju zaudējumu vai atlīdzības par apgādnieka zaudējumu, kā arī izdienas pensijas izmaksa.

KAM UZDOT NESKAIDRUS JAUTĀUMUS?

- Zvaniet, tālrunis konsultācijām: **64507020**.
- Rakstiet **konsultacijas@vsaa.gov.lv** — VSAA speciālisti rakstiski Jums atbildēs trīs darba dienu laikā.
- Sarežģītākās situācijās Jums izskaidros VSAA klientu apkalpošanas centros klātienē, (informācija par klātienes apmeklējuma nosacījumiem atrodama <https://www.vsaa.gov.lv/lv/filiales>)